

Sühlsevər və inklüziv cəmiyyətlərin formalasdırılmasında gənclər fəal iştirak etməlidirlər

Gənclər dünyada baş verən siyasi ve iqtisadi proseslərdə feal iştirak etməlidirlər. İnküziv cəmiyyətin formalaslaşması üçün gənclərin inkişafına şərait yaradılmalı, onların layihə və təşəbbüsleriniñ beynəlxalq səviyyədə reaksiya verilməlidir.

Bu fikirlər aprelin 27-də BMT-nin Sivilizasiyalar Al'yansının VII Qlobal Forumu çərçivəsində "Sühlsevər və inklüziv cəmiyyətlərin formalasdırılmasında gənclərin iştirakı: Nəsillər və sahələr arasında tərəfdəşliq əlaqələrinin həllədici rolü" mövzusunda keçirilən bölmə iclasında səsləndirilib.

Iclasın moderatorluq edən Amerika Universitetinin beynəlxalq xidmət fakültəsinin dosenti **Susan Şepler** mövzunun aktuallığını qeyd edib. Bildirib ki, son illərdə dünyada sülh hədələyən terrorizm, etnik və dini zəminda baş verən münaqışlər bəzi gənclərin radikal istiqamətdə formalasmasına gətirib çıxarıb. Bu fakt sülhməramlı cəmiyyətin inkişafına əngel lər törədir.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Gənclər və idman komitəsinin sədri **Fuad Muradov** müasir dövrde gənclərin üzləşdiyi problemlər barede danışaraq deyib: "Ekstremizm, terrorizm sülh çağırışlarına ziddir. Iyirmi ilən artıqdır Azərbaycanın ərazilərinin 20 faizi işgal altındadır. Amma biz tolerantlıq dəyərlərini qoruyuruq və irəli aparırıq. Qapımızı dünyaya açırıq. Dünyanın daha yaxşı olmasını isteyirik".

Azərbaycanın öz multikultural dəyərləri, tolerantlıq mühiti ile haqlı olaraq öyündüyü vurğulayan F.Muradov deyib: "Çünki əsrlərdən bəri Azərbaycanda bir çox millətlərin, dinlərin nümayəndələri məhribaniq və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Ölkəmizdə milli, dini zəmində heç bir qarşıdurma yaşanmayıb və möhkəm əsaslarla söykənən multikulturalizm mühiti mövcuddur. Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzüñ baxmayaraq, bu gün də Bakıda qorunub sax-

lanılan erməni kilsəsi fəaliyyət göstərir. Təkcə elə bu fakt Azərbaycan xalqının tolerantlığının bariz göstəricisidir. Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, gənclərlə iş sahəsində də dövlət siyaseti həyata keçirilir. Bu siyasetin başlıca istiqamətlərinən biri gənclərə dövlət dəstəyinin gücləndirilməsindən, onlara hərtərəfli diqqət göstərilməsindən ibarətdir".

"Ortaq zəmən axtarışında" layihəsinin əlaqələndiricisi **Elin Hamdan** inklüziv cəmiyyət yaratmağın kompleks məsələ olduğunu vurğulayıb. O bildirib ki, forumun gənc liderlərə bu məsələlər üzərində işləməyə, fikir mübadiləsi aparmağa böyük köməyi olacaq. İnküziv cəmiyyət qurmaq üçün çox çalışmaq lazımdır. Birlikdə çalışsaq insanlar üçün bərabər hüquqların təmin edilməsinə nail ola bilərik.

Liviyanın inklüziv və sosial birlik üzrə komitəsinin üzvü **Ali Al Majob** ölkəsində gənclərin veziyətindən bəhs edərək deyib: "Liviyada heç kim gözlemirdi ki, inqilab baş versin. Liviya nə Tunis, nə də Misir deyildi. Bu ölkədə iş çox idi, iqtisadi vəziyyət sabit idi. Liviya əhalisinin mühüm bir hissəsini gənclər təşkil edir. Bu amil də hadisələrdə

müəyyən qədər rol oynadı". Onun sözlerinə görə, hazırda Liviyada gənclərin həm təhsil, həm də digər sahələr üzrə inkişafı dayanıb. Liviyada gənclərin savadsız olması sabitliyin bərpasında çətinliklər yaradır. Beynəlxalq dəstək olmadan Liviyada hökumətin keçid prosesi uğurlu olmayaçaq. Mən beynəlxalq birliyin diqqətini bu məsələyə yönəltmək istəyirəm.

Yeni Era təhsil və xeyriyyə fondunun icraçı direktoru **Emanuel Ande Ivorqba** Nigeriyada təhsilin keyfiyyəti və inkişafından bəhs edib. Bildirib ki, Nigeriyada təhsilin səviyyəsi acinacaqlı vəziyyətdədir. Ən əsas problem ondadır ki, təhsil alan gənclərin məqsədi və gələcəyə dair planları yoxdur. O deyib ki, fond tərəfindən tez-tez "Kimdir və nədir səni inkişafdan geri salan?", "Aldığın təhsilin məqsədi nədir?" mövzularında sorğular keçirilir. Son göstəricilərə görə, 600-dən çox nigeriyali gənc kolleclərə qəbul olunub.

"Sühl yaratmaq üçün birlik" təşkilatının rəhbəri **Şreya Jani** siyasi manipulyasiyanın qurbanlarının məhənət gənclər olduğunu qeyd edib. Onun sözlerinə görə, Deli şəhərində fəaliyyət göstərən

müəmmalı dini təşkilatlar gəncləri inklüziv cəmiyyətlərdən uzaqlaşdırır. O deyib: "Bir çox sahələrdə inkişafa baxmayaraq, biz hələ də təessüf doğuran hadisələrlə qarşılaşıraq. Mədəniyyətlərin qütbəşməsi, mədəniyyətlər arasında ziddiyətlər kimi mənfi halların qarşısının alınması ilə yanaşı, mədəniyyətlər və dinlər arasında körpü qurmaq, dialoq yaratmaq, müxtəlifliyi təbliğ etmək gənclərin əsas missiyasıdır. Gənclər mükemmel kapitaldır".

Dinlərarası və interkonfessional dərkətme mərkəzinin təsisçisi **Taras Dzubanski** dini, irqi zəmində ayrı-seçkilik və onun şərtləndirdiyi dərin kataklizm və terror dalğalarının yaradıldığı narahatlıqların getdikcə artdığını diqqətə çatdırıb. O vurğulayıb ki, Azərbaycanın təqdim etdiyi multikulturalizm modeli, fərqli dinlərin və millətlərin nümayəndələrinə yüksək ali dəyərlərə söykənən münasibəti bu gün dünyada sabitliyi təhdid edən ünsürlərin artlığı bir vaxtda çox əhəmiyyətli olması ilə bərabər, dünya ölkələrinə gözəl bir örnəkdir.

Iclas mövzu ətrafında müzakirələrlə davam edib.